

BUÝRUK № 77-Ö

Aşgabat ş.

2024-nji ýylyň 31-nji dekabry

Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komitetiniň başlygynyň 2019-njy ýylyň 14-nji maýynda çykaran 56 belgili buýrugy bilen tassyklanan, Respondentler tarapyndan ilkinji statistik maglumatlary bermegiň Tertibine üýtgetmeler girizmek hakynda

2017-nji ýylyň 26-njy awgustynda kabul edilen “Hukuk namalary hakynda” Türkmenistanyň Kanunynyň 30-njy maddasyna we 2012-nji ýylyň 31-nji martynda kabul edilen “Statistika hakynda” Türkmenistanyň Kanunynyň 11-nji maddasyna esaslanyp, “Türkmenistanyň Prezidentiniň ýurdumyzy 2022–2028-nji ýyllarda durmuş-ykdysady taýdan ösdürmegiň Maksatnamasyny tassyklamak hakynda” Türkmenistanyň Prezidentiniň 2022-nji ýylyň 8-nji iýulynda çykaran 179-njy karary bilen tassyklanan, Türkmenistanyň Prezidentiniň ýurdumyzy 2022–2028-nji ýyllarda durmuş-ykdysady taýdan ösdürmegiň Maksatnamasında göz öňünde tutulan statistiki hasabatlylygyň görnüşlerini döwrebaplaşdyrmak, hususan-da ýuridik şahsy döretmezden telekeçilik işi bilen meşgullanýan fiziki şahslaryň-hususy telekeçileriň, mikrokärhanalaryň, kiçi we orta kärhanalaryň, ırı we has ırı kärhanalaryň hasabat bermekleriniň möhletlerine gaýtadan seredip, umumylaşdyrmak hem-de kadalaşdyryjy hukuk namalary kämillesdirmek barada talaplary ýerine ýetirmek maksady bilen,

BUÝURÝARYN:

1. Türkmenistanyň Adalat ministrliginde 2019-njy ýylyň 3-nji iýunynda 1231 bellige alyş belgisi bilen döwlet belligine alnan, “Respondentler tarapyndan ilkinji statistik maglumatlary bermegiň Tertibini tassyklamak barada” Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komitetiniň başlygynyň 2019-nji ýylyň 14-nji maýynda çykaran 56 belgili buýrugy bilen tassyklanan, Respondentler tarapyndan ilkinji statistik maglumatlary bermegiň Tertibiniň 3-nji goşundysynda:

1) “_____ welaýatynyň/Aşgabat ş.

Statistika müdirligin iň

_____ etrap/şäher statistika bölüminin
başlygyna” diýen sözleri

“_____ welaýatynyň/şäheriniň statistika müdirliginiň
_____ etrap/şäher statistika bölüminin başlygyna” diýen sözler
bilen çalşyrmaý;

2) “*Forma №1-MHII “Kärhananyň maliýe-hojalyk işleri barada hasabaty” (ýyllyk, cărýeklik), “Işleýän hususy telekeçiniň statistik hasaba alnyşynyň kartoçkasyny” (ýarym ýyllyk) goşmazdan.” diýen sözleri aýyrmaly.

2. Şu buýrugyň ýerine ýetirilişine gözegçilik etmegi Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komitetiniň başlygynyň orunbasary G.Anñanyýazo wanyň üstüne yüklemeli.

Başlyk

D.Amanmuhammedow

Türkmenistanyň Statistika baradaky
döwlet komitetiniň
baş ýuristi
A.Nurmuhammedow _____

Türkmenistanyň Statistika baradaky
döwlet komitetiniň başlygynyň
2019-njy ýylyň 14-nji maýynda
çykaran 56-njy belgili buýrugy bilen
tassyklandy

Respondentler tarapyndan ilkinji statistik maglumatlary bermegiň TERTIBI

1. Respondentler tarapyndan ilkinji statistik maglumatlary bermegiň tertibi (mundan beýlák – Tertip) “Statistika hakynda” Türkmenistanyň Kanunynyň 10-njy maddasyna laýyklykda işlenilip taýýarlanыldy we döwlet statistika edaralaryna respondentler tarapyndan ilkinji statistik maglumatlary bermegiň tertibini kesgitleýär.

2. Şu Tertibiň maksatlary üçin ulanylýan esasy düşünjeler:

1) ilkinji statistik maglumatlar – statistik gözegçiligiň obýekti hakynda uçdantutma we seçimleýin statistik gözegçilikleriň degişli formalary boýunça berlen dogry, doly, deňesdirip bolýan maglumatlar;

2) respondentler – döwlet statistika edaralaryna we oňa ygtyýarlylygy bolan edaralara bellenilýän tertipde ilkinji statistik maglumatlary berýän Türkmenistanyň fiziki şahslary, ýuridik şahslary (aýrybaşgalanan düzüm birlikleri) we öý hojalyklary, şeýle hem Türkmenistanyň çäginde ýerleşýän daşary ýurt raýatlary, raýatlygy bolmadyk adamlar, daşary ýurt ýuridik şahslary (aýrybaşgalanan düzüm birlikleri) we halkara guramalary;

3) hojalygy ýörediji subýektler – ýuridik şahslar we olaryň aýrybaşgalanan düzüm birlikleri;

4) ýuridik şahslar – eýeçiliginde aýrybaşga emlägi bolan we öz borçnamalary boýunça bu emlák bilen jogap berýän, öz adyndan emlák we emläkleýin däl şahsy hukuklary edinip hem-de amala aşyryp bilýän, borçlaryny çekip bilýän, kazyýetde hak isleýji we jogap beriji bolup bilýän gurama ýuridik şahs diýlip ykrar edilýär. Ýuridik şahslaryň özbaşdak balansy, möhri we bankda hasaby bolýar;

5) aýrybaşgalanan düzüm birlikleri – ýuridik şahsyň bolýan ýerinden daşarda ýerleşen hem-de ýuridik şahsyň bähbitlerini goraýan we oňa wekilçilik edýän, onuň adyndan geleşikleri baglaşýan we beýleki ýuridiki hereketleri amala aşyrýan wekillikleri we şahamçalary we beýlekiler;

6) hojalygy ýörediji subýektiň üýtgedilip guralmagy - munuň özi ýatyrmak çäresini geçirmezden kärhanany gaýtadan döretmekdir.

3. Respondentler döwlet statistik hasabatlaryny döwlet statistika edaralaryna we oňa ygtyýarly beýleki edaralara olaryň tabşyrylmagyna we doğrulygyna jogapkär adamlaryň gol çekmekleri bilen bellenilen möhletlerde bermäge borçludyrlar. Eger, Türkmenistanyň kanunçylygynda (hususanda, “Uglewodorod serişdeleri hakynda” Türkmenistanyň Kanunynda) ýa-da halkara şertnamalarynda döwlet statistik hasabatlaryny bermegiň başga düzgünleri bellenilen ýagdaýynda, onda olar ulanylýar.

4. Ilkinji statistik maglumatlar respondentler tarapyndan döwlet statistik hasabatynyň tabşyryly an senesine degişli hasabat döwri üçin bar bolan ilkinji hasaba alyş we beýleki resminamalar esasynda tabşyrylyar.

5. Ilkinji statistik maglumatlar ýaşyryndyr we olar jemleýji statistik habarlary emele getirmek üçin peýdalanylýar.

6. Statistik maglumatlar respondentler tarapyndan kagyz göterijilerde, elektron göterijilerde, şeýle hem telefonyň üsti bilen ýa-da Internet arkaly iberilip bilner. Statistik maglumatlary bermegiň formasy Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komiteti tarapyndan kesitlenilýär.

7. Döwlet statistik hasabatlylygyň formalarynyň baş sahypasy Döwlet statistik hasabatlylygyň formalarynyň baş sahypasynyň nusgalaryna (şu Tertibiň 1-nji we 2-nji goşundy) laýyklykda doldurylýar. Döwlet statistik hasabatlylygyň formalarynyň baş sahypasynnda döwürleyinligi, tabşyrylmaly möhleti, kim tarapyndan tabşyrylyandygy, tabşyrylmaly salgylary, şeýle hem, onuň tassyklanandygy hakynda Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komitetiniň başlygynyň buýrugynyň belgisi we senesi görkezilýär.

8. Ilkinji statistik maglumatlaryň statistika edaralary tarapyndan kabul edilen senesi olaryň respondent tarapyndan tabşyrylan günü hasaplanylýar.

9. Hojalygy ýörediji subýektiň üýtgedilip guralan ýagdaýynda ilkinji statistik maglumatlar aşakdaky tertipde berilýär:

1) goşulmak görnüşinde üýtgedilip guralanda, döwlet statistik hasabaty üýtgedilip guralan hojalygy ýörediji subýektleriň ilkinji statistik maglumatlaryny goşmak bilen, täze dörän hojalygy ýörediji subýekt tarapyndan tabşyrylyar;

2) bir ýa-da birnäçe hojalygy ýörediji subýektiň başga bir hojalygy ýörediji subýekte birleşdirilende, döwlet statistik hasabaty birleşdirilen hojalygy ýörediji subýekt (hojalygy ýörediji subýektler) boýunça ilkinji statistik maglumatlary goşmak bilen olaryň goşulýan hojalygy ýörediji subýekt tarapyndan tabşyrylyar;

3) bölünmek görnüşinde üýtgedilip guralanda, döwlet statistik hasabaty üýtgedilip guralan hojalygy ýörediji subýektiň ilkinji statistik maglumatlaryny goşmazdan, täze dörän hojalygy ýörediji subýektler tarapyndan tabşyrylyar;

4) bölünip aýrylma görnüşinde üýtgedilip guralanda, döwlet statistik hasabaty bölünip aýrylan hojalygy ýörediji subýekt (hojalygy ýörediji subýektler) boýunça, onuň (olaryň) bölünip aýrylma pursatyna çenli ilkinji statistik maglumatlaryny goşmak bilen, üýtgedilip guralan hojalygy ýörediji subýekt tarapyndan tabşyrylyar. Eger täze dörän hojalygy ýörediji subýektler aýratyn balansy bolan aýrybaşgalanan düzüm birliginiň esasynda emele getirilmedik bolsa, olar boýunça ilkinji statistik maglumatlary üýtgedilip guralan hojalygy ýörediji subýekt boýunça ilkinji statistik maglumatlary döwlet statistik hasabatyna goşulmaýar. Eger bölünip aýrylan hojalygy ýörediji subýekt üýtgedilip guralan hojalygy ýörediji subýektiň aýratyn balansy bolan aýrybaşgalanan düzüm birliginiň esasynda emele getirilen bolsa, döwlet statistik hasabaty bu aýrybaşgalanan düzüm birligi boýunça ilkinji statistik maglumatlary goşmak bilen bölünip aýrylan hojalygy ýörediji subýekt tarapyndan tabşyrylyar;

5) üýtgedilip guralanda, döwlet statistik hasabaty üýtgedilip guralan hojalygy ýorediji subýekt boýunça ilkinji statistik maglumatlary goşmak bilen täze dörän hojalygy ýorediji subýekt tarapyndan tabşyrylyar;

6) aýratyn balansy bolmadyk düzüm birlikler ýatyrylan ýagdaýynda, bu düzüm birlikleri boýunça ilkinji statistik maglumatlar hojalygy ýorediji subýektiň döwlet statistik hasabatyndan aýrylmaýar.

10. Ýuridik şahslaryň başga dolandyryş-çäk birlikleriniň çäginde ýerleşyän aýrybaşgalanan düzüm birlikleri döwlet statistik hasabatlylygynyň formalaryny ýerleşyän ýerindäki döwlet statistika edarasyna tabşyryarlar. Aýrybaşgalanan düzüm birlikleriniň döwlet statistik hasabaty düzmek üçin zerur maglumatlary ýok bolan halatynda, olaryň ýerine hasabaty özünden ýokarda durýan edarasy (ministrlik, pudaklaýyn dolandyryş edarasy we ş.m.) düzýär we aýrybaşgalanan düzüm birligiň ýerleşyän ýerindäki statistika edarasyna tabşyryar. Şeýle ýagdaýda özünden ýokarda durýan edarasy özuniň ýerleşyän ýerindäki döwlet statistika edarasyna tutuş ministrlilik, pudaklaýyn dolandyryş edarasy boýunça hasabaty hemde başga dolandyryş-çäk birlikleriniň çäginde ýerleşyän we beýleki ýurtlaryň çäklerinde ýerleşyän aýrybaşgalanan düzüm birlikleriniň maglumatlaryny goşmazdan hasabaty tabşyryar.

11. Statistik görkezijileri emele getirmegiň we (ýa-da) hasaplama gyň usulyýeti ütgän ýagdaýynda, eger döwlet statistik hasabatlylygynyň formasynda geçen hasabat döwründäki we geçen ýylyň degişli döwründäki ilkinji statistik maglumatlaryň tabşyrylmagy göz öňünde tutulan bolsa, olar hasabat döwrüniň usulyýeti boýunça berilýär.

12. Respondentler tarapyndan ilkinji statistik maglumatlar olaryň döredilen pursatyndan we ýatyrylan (işiniň bes edilen) pursatyna çenli tabşyrylyar.

13. Respondentiň işi bir aýdan artyk we (ýa-da) bir çäryékden artyk ýöredilmedik ýagdaýynda aýlyk, çäryéklik we (ýa-da) ýyllyk döwürleýinli döwlet statistik hasabatlylygynyň formalary boýunça statistik edaralaryna statistik formalarynyň ýerine kagyz göterijide her forma boýunça aýratnlykda döwlet statistik hasabatlylygynyň formasy boýunça maglumatlaryň ýokdugy barada Güwänama (su Tertibe 3-nji goşundi) berilýär, onda formanyň belgisi, ady, döwürleýinligi, işiniň ýöredilmeyändiginiň sebäpleri we işiniň näçe wagtyň döwamynда ýöredilmejdigiň möhleti görkezilýär.

14. Döwlet statistik hasabatlylygynyň formasy boýunça maglumatlaryň ýokdugy barada Güwänamada görkezilen möhlet tamamlanandan soň respondent döwlet statistik hasabatlylygyny statistika edaralaryna tabşyryar.

15. Eger respondent işiniň ýöredilmeyändigi bilen baglylykda, döwlet statistika edaralaryna yüz tutsa, hasabat ýylynda işlenen döwrüniň hasabatlylygы (ýyllyk ilkinji statistik maglumatlary) görkezilýän statistik formalaryny hasaba almazdan, döwlet statistik hasabatlylygyny formasy boýunça maglumatlaryň ýokdugy barada Güwänamada görkezilen möhletiň ahyryna çenli şol respondent tarapyndan statistik formalar tabşyrylmaýar.

Respondentler tarapyndan ilkinji statistik maglumatlary bermegiň tertibile 1-nji goşundy

Döwlet statistik hasabatlylygyň formasynyň baş sahypasynyň nusgasy

DÖWLET
STATISTIK HASABATLYLYGY

HASABAT "STATISTIKA HAKYNDĀ"
TÜRKMENISTANYŇ KANUNYNYŇ
22-NJI MADDASYNYŇ IKINJI BÖLEGINE
LAÝYKLYKDA TABŞYRYLYAR

"Statistika hakynda" Türkmenistanyň Kanunynyň 23-nji maddasynyň dördünji bölegine laýyklykda döwlet statistik hasabatlaryny bermek möhletleriniň bozulmagy, hasabatlylygyň nädogry ýa-da ýoýulan maglumatlarynyň döwlet statistika edaralaryna berilmegi üçin administrativ jogapkärçilik bellenendir

Forma № 5-z (işgärler) HRBNGU

IŞE KABUL EDILEN WE İŞDEN BOŞADYLAN İŞGÄRLERİŇ SANY BARADA HASABAT

20 __ ýylyň ýanwar - _____ aylary boýunça

N U

Türkmenistanyň Statistika
baradaky döwlet komitetiniň
20 __-nji ýylyň __-nji
№ ____ buýrugy bilen tassyklanyldy

Ýarym ýyllik

Tabşyrýarlar:

1. Döwlet eýeciligine degişli edaralar, kärhanalaryň, guramalaryny, ministrikleriň we pudakläýyn dolandyryş edaralarynyň balansynda duran Türkmenistan bilen bilelikdäki we daşary ýurtlaryň gatnaşmagyndaky gatyşyk eýeciligine degişli kärhanalar we beýleki kärhanalar (ýuridik şahslar bolup durýan kiçi we orta telekeçilik subýektlerinden, hususy eýecilikdäki we daşary ýurt maýa goýumly kärhanalaryndan başgalar) hasabat döwründen soň aýyň 10-na çenli:
  - a) ýerleşyän yerindäki statistika edarasyна;
  - b) özünden ýokarda durýan edarasyна.
2. Ministrikler we pudakläýyn dolandyryş edaralary jemleýji hasabaty - Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komitetine hasabat döwründen soň aýyň 15-ne çenli

Hasabat tabşyrýan hojalyk subýektiniň ady _____

Poçta salgysy _____
(poçta indeksi, ýerleşyän ýeriniň ady, köçesi, jaý №, telefon, faks , E-mail)

HSUK
boýunça kod

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

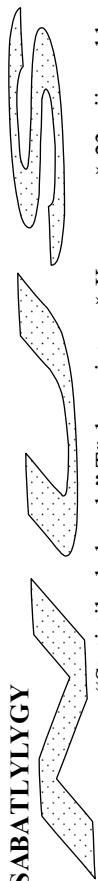
HSUK boýunça
şahamçanyň kody

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------

Respondentler tarapyndan ilkinji statistik maglumatlary bermegiň tertibile 2-ńji goşundy

Döwlet statistik hasabatlylygyň formasynyň baş sahypasynyň nusgasy

DÖWLET STATISTIK
HASABATLYLYGY

HASABAT "STATISTIKA HAKYNDÀ"
TÜRKMENISTANYŇ KANUNNYŇ
22-NƏTİWDÄSYNYŇKHĀKİ BOLEGİNE
LAYYKLYKDA TABSYRYLYAR

"Statistika hakynda" Türkmenistanyň Kanunynyň 23-ńji maddasynyň dördünji bölegine laýyklykda ilkinji statistik maglumatlar ýasyryndyr we olar jemleyjى statistik habarları yemele getimek üçin peýdalanylýar.

Türkmenistanyň Administrativ hukuk bozulmalary häktynda kodeksiniň 289-ńji maddasyna laýyklykda döwlet statistik hasabatlaryny bermek möhpletleriniň bozulmagy, hasabatlylygyň nädogry ýa-da ýóýulan maglumatlarynyň döwlet statistika edaralaryna berilmegi üçin administrativ jogapkärcilik bellendir

Forma 1-km

HRBNGU

Türkmenistanyň Statistika

baradaky döwlet komitetiniň

20 ____ -nji ýylyň ____ -nji
№ ____ buýrugy bilen tassyklanyldy

KÄRHANANYŇ (GURAMANYŇ) ISLERINIŇ ESASY MALİYE
GÖRKEZJİLERİ BARADA HASABAT

20 ____ ý. ýanwar - ____ aýary boýunça

Çäryeklik

Tabşyrýarlar:

Hojalyk hasaplaşygynда duran we özbaşdak balansy bolan, önumi (işleri, hyzmatlary) öndürmek bilen meşgullanyň döwlet kärhanalary (guramalar), banklary we býujet edara laryny gösmazdan, Türkmenistanyň Maliye we ykdysadyjet ministrligi tarapyndan bellenen maliye hasabatlaryny tabşyrılmaly möhletlerinde ýerleşyän ýerindäki statistika edarasyra

Hasabat tabşyrýan hojalyk subyektiniň ady _____

Poçta salğysy _____

(poçta indeksi, ýerlesyän ýeriniň ady, köçesi, jay №, telefon, faks, E-mail))

HSUK boyunça şahamçanyň kodu

HSUK boyunça şahamçanyň kodu

Respondentler tarapyndan ilkinji
statistik maglumatlary bermegiň
tertibile 3-nji goşundы

Döwlet statistik hasabatlylygyň formasy boýunça maglumatlaryň ýokdugy barada Güwänama

wela ýatynyň/şäheriniň
statistika müdirliginiň
etrap/şäher statistika bölümünüň
başlygyna

Kärhana/gurama/edara (mundan beyläk-Kärhana)/
hususy telekeçi

(kärhananyň ady, hususy telekeçiniň familiýasy, ady, atasynyň ady)

HSUK kody/HSB

Şu döwlet statistik hasabatlylygyň formasy boýunça maglumatlaryň ýokdugyny Size
habar berýär:

(formanyň belgisi, formanyň ady, döwürleýinligi)

(haýsy möhletiň dowamynda (aý, çärýek)

(sebäbini görkezmeli)

Kärhananyň
ýolbaşçysy/hususy
telekeçi

(familiýasy, ady, atasynyň ady)

(goly)

(möhür ýeri)

(güwänamanyň düzülen wagty)

Türkmenistanyň Adalat ministrligi tarapyndan
2025-nji ýylyň 24-nji ýanwarynda 1849 bellige
alyş belgisi bilen döwlet belligine alnan.